

WERELDEN BIJ ELKKAAR BRENGEN

Mr. Tjibbe Joustra is sinds begin 2009 voorzitter van de Vereniging Particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (de VPB). Daarvoor heeft Joustra in een markante carrière een breed scala aan bouwstenen voor een effectief voorzitterschap verzameld.

#14 Joustra (1951) noemt het zelf een ‘wat slordige carrière’, maar dat is het niet. Hij heeft vanuit verschillende rollen een bijdrage geleverd aan sociaal-economische politiek, sectorordening, belangenbehartiging en communicatie. En dat zijn allemaal nuttige bouwstenen voor een branchevoorzitterschap. ‘Werelden bij elkaar brengen’, dat is voor Joustra een drijvende factor in zijn activiteiten.

LEERSCHOOL

“Na mijn rechtenstudie ben ik door een hoogleraar getipt inzake een vacature bij het ministerie van LNV. In mijn eerste functie hield ik me onder meer bezig met markt-ordeningen en douaneaangelegenheden en had ik al relatief veel contact met Brussel. Vervolgens ben ik in het beleidsterrein Ruimtelijke Ordening gerold, precies in de periode dat het kabinet Den Uyl/Van Agt viel over de grondpolitiek. Een boeiende tijd. Ik heb me met wetgeving en later met handhavingszaken bezig gehouden. Op mijn 35e ben ik benoemd tot Secretaris Generaal van het ministerie. Vanuit die functie heb ik leiding gegeven aan een organisatie die vanuit een geheel ander denkraam in de landbouwpolitiek moest opereren. Belangrijke bewegingen waren:

- van overschotten naar beperkingen/krimp;
- van een subsidiegedreven economie naar een meer bedrijfsmatige structuur;
- van relatief autonoom opereren naar een sector die veel nauwer met de verschillende stakeholders (consumenten,

natuur & milieu, et cetera) samenwerkt.

De LNV, dat was voor mij een praktijkschool Sectorpolitiek en Management. Ik had veel contacten met de verschillende – vaak heel machtige – belangenorganisaties van zeer verschillend pluimage. De laatste jaren bij LNV stonden vooral in het teken van crisisbeheersing. Ik was doorgaans voorzitter van de crisisstaf. Belangrijke issues waren de gekkekoeienziekte, varkenspest, mond- en klauwzeer en daaropvolgend de dioxinecrisis. Uiteindelijk ben ik veertien jaar SG geweest, toen werd het tijd voor een nieuwe uitdaging.”

LUIKEN OPEN

‘Ik ben vervolgens begonnen als voorzitter van de raad van bestuur, maar vooral ook als kwartiermaker, van de nieuwe organisatie UWV. Het UWV is ontstaan uit vijf organisaties op het terrein van sociale zekerheid. Vanuit LNV kwam ik terecht in een voor mij totaal nieuw landschap van Cliëntenraden, DIVOSA, het CWI. Als nieuwkomer in deze sector kon ik de wezensvragen stellen en vaststellen dat het een behoorlijk naar binnen gerichte wereld was. Ik had de taak om een grote organisatie van zo’n 23.000 fte te bouwen op een zodanige wijze dat het UWV ook de luiken naar buiten openhield. Het publiek-private domein, dat vond ik het speelveld van het UWV. Ik vond het mijn taak om het UWV juist in dat segment positioneren. Tegelijkertijd zijn de achterstanden in keuringen teruggebracht en is de instroom in de WAO met 56% afgenomen. Een discussie met minister de Geus heeft uiteindelijk geleid tot mijn vertrek. Ik heb bij het UWV veel geleerd over

VPB FEITEN EN CIJFERS

- Oppericht in 1939
- Aantal leden: 59 verdeeld over drie secties: manbewaking, particulier onderzoek en geld- en waardevervoer
- Omzetwaarde leden 1,43 miljard (2009)
- 32.000 Beveiligers
- Keurmerk Beveiliging, Keurmerk Particulier onderzoeksbureau, Keurmerk Flexbedrijven, Keurmerk Geld- en Waardelogistiek
- Sluit als werkgeversorganisatie met drie vakbonden de cao Particuliere Beveiliging af. Cao wordt algemeen verbindend verklaard
- VPB kent gedragscodes, een onafhankelijke geschillencommissie, verschillende membership benefits

de macht van de beeldvorming, het van nul af aan inrichten en vervolgens richten en besturen van een enorme organisatie.”

KWARTIERMAKER

Door minister Donner ben ik gevraagd voor de functie van Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb). Wederom als kwartiermaker. Kwartiermaken is blijkbaar ook een kernactiviteit voor mij. In Nederland zijn ongeveer twintig instanties betrokken bij terrorismebestrijding. Als Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb) werd ik aangesteld om de samenwerking tussen al deze instanties te verbeteren. Om iedereen zijn werk goed te laten doen. Dat vergt dus veel inlevingsvermogen voor het functioneren van al die organisaties en op de juiste momenten doorpakken om de zaken goed te regelen. Ook weer een redelijk complexe organisatie-uitdaging. Als woordvoerder kwam ik in tijden van dreiging weer in beeld. Van 2004 tot 2009 heb ik het NCTb opgezet en doorontwikkeld.”

PUBLIEK PRIVAAT

“Bij de VPB volgde ik Willem van Hassel op. Hij was sinds 2001 de (externe) voorzitter. Onder zijn leiding heeft de vereniging en de sector een forse professionaliseringsslag gemaakt. Met een professionele basisopleiding en een Keurmerk Beveiliging kun je met recht spreken van een hoogwaardige sector waarin ruim 30.000 beveiligers werkzaam zijn. Vanuit het NCTb had ik al contacten met de sector en op z'n tijd wel eens een aanvaring, bijvoorbeeld rond het Schipholdossier. Ook bij de VPB staat de discussie publiek-privaat weer centraal. Nu we als sector de zaak op orde hebben kunnen we als private sector beter aanhaken bij 'publieke kansen'. Iedereen kent de beveiligingswereld vanuit bijvoorbeeld de beveiliging van winkelcentra en de persoonsbeveiliging, maar inmiddels

worden onze leden ook ingeschakeld voor taken als snelheidscontroles en gevangenenvervoer. Als voorzitter leg ik de verbinding met de politiek, met Justitie, Binnenlandse Zaken, met de politie. We proberen het begrip 'veiligheid' meetbaar te maken om zo nog beter voor de belangen van de sector op te kunnen komen. Daarmee toon je de maatschappelijke relevantie van je business aan. Tegelijkertijd houd je het spanningsveld tussen leden, de opdrachtgevers en de politiek.”

OP MIJN PLEK

“Door de toegevoegde waarde van de leden te laten zien zijn we in staat om de opdrachtgevers ervan te overtuigen dat kwaliteit geld kost. Als VPB praten we in het verlengde van de Heroverwegingen mee over de kosten van de veiligheid en volgen we de discussie rond de omvang van de politieorganisatie met grote belangstelling. Het is een enorme uitdaging om als relatief kleine VPB effectief te opereren tussen het belang van een zeer divers ledenbestand enerzijds en heel grote ambtelijke publieke organisaties anderzijds. Dan komt het aan op schakelen, communiceren, partijen bij elkaar brengen. En dat allemaal vanuit het maatschappelijke belang. Bij de VPB zit ik voorlopig prima op mijn plek.” ←

Marcel Gasseling is verbonden aan Van der Kruijs, partner in executive search.

Tjibbe Joustra legt uit waarom hij het een enorme uitdaging vindt om als voorzitter van het relatief kleine VPB effectief te opereren tussen het belang van een zeer divers ledenbestand enerzijds en grote ambtelijke publieke organisaties anderzijds.